

UCHWAŁA Nr XXXIV/196 /2017

RADY MIEJSKIEJ W POGORZELI

z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.), art.10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 785 ze zm.), art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1817, z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1492)

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Pogorzela na 2018 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pogorzeli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku

Załącznik
do UchwałyXXXIV /196 /2017
Rady Miejskiej w Pogorzeli
z dnia 28 grudnia 2017r.

GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE POGORZELA
NA ROK 2018

GMINA POGORZELA

Pogorzela 2017

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- 3) ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych:
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii:
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomani:
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomani.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Partnerzy samorządu gminy POGORZELA w realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pogorzeli,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pogorzeli,
- Młodzieżowa Świetlica Środowiskowa prowadzona przez Starostwo Powiatowe
- szkoły: Samorządowy Zespół Szkół w Pogorzeli, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Pogorzeli, Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kromolicach oraz Przedszkole Samorządowe w Pogorzeli,
- Posterunek Policji w Borku Wlkp. (dzielnicowi na teren gminy Pogorzela)

- organizacje pozarządowe - Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” w Pogorzeli .

Na potrzeby realizacji programu opracowana została diagnoza zagrożeń społecznych dla g m i n y P o g o r z e l a . Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. W badaniu dorosłych osób uwzględnione zostały takie obszary, jak między innymi: używanie narkotyków. Podobnie w badaniu młodych mieszkańców uwzględniono również używanie narkotyków oraz dopalaczy.

Dzieci objęte są ustawowym obowiązkiem nauki szkolnej, dlatego też badania zostały przeprowadzone w czasie zajęć. Wybór metody ilościowej sprawił, że najbardziej dogodną metodą była ankieta audytoryjna. Uczniowie, zebrani w większej grupie, wypełniali samodzielnie ankietę. Badanie przeprowadzone zostało zgodnie z zasadami etyki, zaś uczestnicy poinformowani zostali o zachowaniu anonimowości badania. Za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrektorów szkół na przeprowadzenie badań w ich placówkach. Próba z populacji uczniów szkół w gminie Pogorzela obejmuje 42 uczniów klas piątych i szóstych szkół podstawowych, 73 uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz 66 uczniów klas pierwszych i drugich szkół ponadgimnazjalnych. W badaniu uczestniczyli uczniowie następujących szkół zlokalizowanych na terenie gminy: Szkoły Podstawowej, Gimnazjum oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Pogorzeli.

Wyniki badań wskazują na umiarkowany odsetek uczniów szkoły gimnazjalnej ponadgimnazjalnej, na terenie gminy, sięgających po narkotyki. Badania prowadzone w Polsce co kilka lat wskazują na obniżanie się problemu narkotykowego wśród młodych ludzi. Sondaż Krajowego Biura Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii z 2008 roku określił ilość młodych ludzi mających kontakty z narkotykami na poziomie 15%. W badaniu na terenie gminy Pogorzela 4,1% gimnazjalistów i 6,1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej kiedykolwiek używało dopalaczy, zaś w badaniu ESPAD z 2011 roku odsetek uczniów, którzy kiedykolwiek używali dopalaczy wyniósł 10,5% w grupie gimnazjalistów oraz 15,8% w grupie uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Przeprowadzone badania wykazują, że 2,7% uczniów szkoły gimnazjalnej oraz 9,1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej miało chociaż raz w życiu doświadczenia z używaniem substancji psychoaktywnych. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że zjawisko zażywania narkotyków jest niskie wśród młodych mieszkańców gminy Pogorzela.

Pozytywną informacją uzyskaną podczas badania są deklaracje większości uczniów, że nie sięgnęliby po narkotyki, nawet gdyby zdarzyła się ku temu okazja. W ten sposób odpowiadało 95,2% uczniów szkół podstawowych, 86,3% gimnazjalistów oraz 84,8% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Informacje te mogą świadczyć o dużej świadomości związanej ze szkodliwością narkotyków oraz konsekwencjami ich zażywania wśród uczniów.

Rosnącym problemem, z którym boryka się wiele krajów jest dostępność na rynku produktów nazywanych dopalaczami.

W d i a g n o z i e postanowiono zbadać skalę zjawiska stosowania dopalaczy wśród młodych mieszkańców gminy Pogorzela. Żaden z uczniów szkoły podstawowej nie odpowiedział twierdząco na pytanie o używanie dopalaczy w ciągu swojego życia. W szkole ponadgimnazjalnej do zażywania dopalaczy przyznało się 6,1% uczniów, a w gimnazjalnej-4,1%. Średnia wieku pierwszego kontaktu z dopalaczami dla gimnazjalistów wyniosła 14,7 lat, a

dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych 15,8 lat.

Należy podkreślić, że stosunkowo niewielki odsetek badanych ocenia szkodliwość narkotyków jako małą lub deklaruje, że wcale nie są one szkodliwe dla zdrowia osób, używających tych substancji.

W podsumowaniu badań przeprowadzonych w gminie P o g o r z e l a odnotowano, że umiarkowanym problemem wśród badanych mieszkańców gminy Pogorzela jest problem narkotyków. 6,3% badanych przyznaje się do przynajmniej jednorazowego użycia narkotyku w swoim życiu.

Wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych uczniów eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi. Jednak w grupie badanych uczniów (objętych diagnozą) problem eksperymentowania z używkami oraz substancjami psychoaktywnymi jest niewielki. Rozpowszechnienie używania substancji psychoaktywnych wśród badanych młodych mieszkańców gminy Pogorzela jest na niższym poziomie w porównaniu do wyników badań ogólnopolskich.

Odsetek badanych uczniów szkół gimnazjalnych sięgających po narkotyki wyniósł 2,7%, a wśród uczniów szkoły ponadgimnazjalnej – 9,1%.

Jednocześnie niepokojący jest względnie łatwy dostęp dzieci i młodzieży do substancji psychoaktywnych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych.

Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że rodzice dość często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem substancji psychoaktywnych. Uzyskane wyniki powinny zaalarmować rodziców i opiekunów, aby poświęcali swoim dzieciom więcej uwagi i nie zapominali o odpowiedzialności, jaką za nie ponoszą.

Dopalacze cieszą się niewielką popularnością wśród badanych uczniów – 6,1% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej spróbowało przynajmniej raz dopalaczy w swoim życiu. Natomiast 4,4% uczniów szkół podstawowych, 3,3% gimnazjalistów i 4,6% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej użyłoby dopalaczy, gdyby miało do tego okazję.

Badani uczniowie, podobnie jak w badaniach ogólnopolskich, dostrzegają ryzyko szkód związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. 42,9% badanych uczniów szkół podstawowych, 50,7% uczniów szkół gimnazjalnych i 54,5% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej deklaruje, że ich opiekunowie rozmawiali z nimi na temat szkodliwości używania narkotyków. 50% badanych uczniów szkół podstawowych, 69,9% badanych uczniów szkół gimnazjalnych i 90,9% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej uczestniczyło w zajęciach profilaktycznych na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze, alkohol). W grupie młodych ludzi 95,2% badanych uczniów szkół podstawowych, 86,3% badanych gimnazjalistów oraz 84,8% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, deklaruje że nie sięgnęłoby po narkotyki, nawet gdyby nadarzyła się ku temu okazja. Świadczy to o dużej świadomości związanej ze szkodliwością substancji odurzających.

Oferta Programu skierowana jest do wszystkich mieszkańców gminy Pogorzela, w szczególności do wybranych grup – osób uzależnionych, bądź zagrożonych uzależnieniami i ich rodzin.

Cele Programu będą realizowane w poszczególnych obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej: adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Pogorzela (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów z używaniem substancji psychoaktywnych,
- podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania,
- wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w działania profilaktyczne,
- wspieranie lokalnych inicjatyw działań profilaktycznych na terenie szkół

Cel główny:

Celem głównym Programu jest zapobieganie powstawaniu problemów związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych, minimalizowanie rozmiarów i natężenia aktualnie występujących problemów oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele szczegółowe, zadania, działania, termin realizacji, wskaźniki

Cel szczegółowy			
Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
Inicjowanie, organizowanie oraz współuczestnictwo w działaniach profilaktycznych Realizatorzy: GKRPA, Szkoły	programy profilaktyczne: - organizacja programów profilaktycznych w szkołach, - organizacja zajęć w ramach programów profilaktycznych dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dziecku oraz dla rodziców - zakup pomocy profilaktycznych i edukacyjnych dla szkół	I-XII	- liczba i rodzaj zorganizowanych programów i zajęć profilaktycznych, - liczba osób biorących udział w działaniach profilaktycznych, w tym liczba dzieci i młodzieży, rodziców oraz osób pracujących w systemie pomocy dziecku, - liczba i rodzaj zakupionych pomocy profilaktyczno - edukacyjnych
	profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w obszarze uzależnień		- liczba i rodzaj zorganizowanych działań, - liczba dzieci i młodzieży biorących udział w profilaktycznych działaniach informacyjnych i edukacyjnych

	organizowanie spotkań tematycznych mających na celu wypracowanie wspólnej oferty działań dla szkół i środowisk wychowawczych		- liczba zorganizowanych spotkań, - liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach
Realizatorzy: GKRPA, Policja	- prowadzenie polityki informacyjnej, dotyczącej zagadnień związanych z profilaktyką i uzależnieniami oraz zwiększenie dostępności informacji o ofercie pomocy na terenie gminy, powiatu i województwa, - realizacja akcji profilaktycznych z zakresu uzależnień skierowanych do społeczności lokalnej oraz zamieszczanie związanych z nimi materiałów informacyjno-edukacyjnych na stronach internetowych oraz w lokalnej prasie, - zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych, - rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych	I-XII	- liczba i rodzaj akcji profilaktycznych, - liczba i rodzaj materiałów umieszczonych na stronach internetowych i w lokalnej prasie, - liczba zaupionych materiałów informacyjno-edukacyjnych,

Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz inne podmioty działające w obszarze uzależnień.			
Zadania, Realizatorzy	Działania	Okres realizacji zadania	Wskaźniki
Podnoszenie kwalifikacji osób zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami od środków psychoaktywnych. Realizatorzy: GKRPA	- szkolenia, superwizje osób pracujących w obszarze profilaktyki i uzależnień.	I-XII	- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba i rodzaj szkoleń osób podnoszących kwalifikacje.
	- udział członków GKRPA w szkoleniach i konferencjach z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom		- liczba osób biorących udział w szkoleniach, - liczba i rodzaj szkoleń podnoszących kwalifikacje członków GKRPA

W Programie Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pogorzela określono najważniejsze zadania do realizacji w 2018r, będzie to :

- Wyposażenie rodziców w wiedzę dotyczącą minimalizacji zagrożeń z dziedziny narkomanii (spotkania w szkołach, ulotki, materiały edukacyjne),
- Wyposażenie uczniów placówek oświatowych na terenie gminy w wiedzę dotyczącą narkomanii i zagrożeń z nią związanych (edukacja profilaktyczna w szkołach),
- Diagnozowanie stanu bezpieczeństwa w zakresie narkomanii (ankiety w szkołach, diagnozowanie środowiska),

Z uwagi na ograniczoną ilość środków finansowych, na realizację gminnego programu przeciwdziałania narkomanii w gminie Pogorzela wskazano staję się dalsze rozszerzenie współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR – Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Monar” w Lesznie. Natomiast na terenie gminy w większym stopniu prowadzona będzie działalność edukacyjno – profilaktyczna dla społeczności lokalnej.

Organizacja i finanse

Dla realizacji programu niezbędna jest współpraca osób i organów odpowiedzialnych za realizację zadań.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Pogorzela realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pogorzeli.

Komisja dla zrealizowania zawartych w Programie zadań współpracować będzie ściśle z:

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Placówkami oświatowymi,
- Policją,

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są środki finansowe budżetu gminy stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2018, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz.487, z późn. zm.).

W budżecie gminy w rozdziale 85153, przewidziane są środki finansowe na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

Na rok 2018 przewidziana została kwota 7 000 złotych

Uzasadnienie do

Uchwały Nr XXXIV/196/2017 Rady Miejskiej w Pogorzeli z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2018r.

Przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy. W celu realizacji zadań z tego zakresu niezbędne jest opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, który uwzględni zadania oraz kierunki działań wynikające z Narodowego Programu Zdrowia.

Istotą zagadnienia przeciwdziałania narkomanii jest dotarcie do jak największej grupy mieszkańców stanowiących społeczność lokalną, z informacją oraz jasnym, bezpiecznym komunikatem opisującym zjawisko uzależnień, propozycją podejmowanych działań i korzyści wynikających z faktu tworzenia programów przeciwdziałania narkomanii, zarówno dla poszczególnych osób, jak i całej społeczności.

Gminny Program uchwała Rada Gminy.

Program jest realizowany przez jednostkę wskazaną w tym programie.

W przypadku gminy Pogorzela jest to Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która na realizację zadań wyodrębnia część środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

przygotowała: Renata Sierszulska